

Partnerská dělba péče o děti v době pandemie

Anna Šťastná

anna.stastna@vupsv.cz

T A
Č R

Projekt „Obohacení datové báze pro tvorbu a evaluaci rodinné politiky“ s finanční podporou TA ČR (č. TL03000338) v rámci programu Éta

Téma

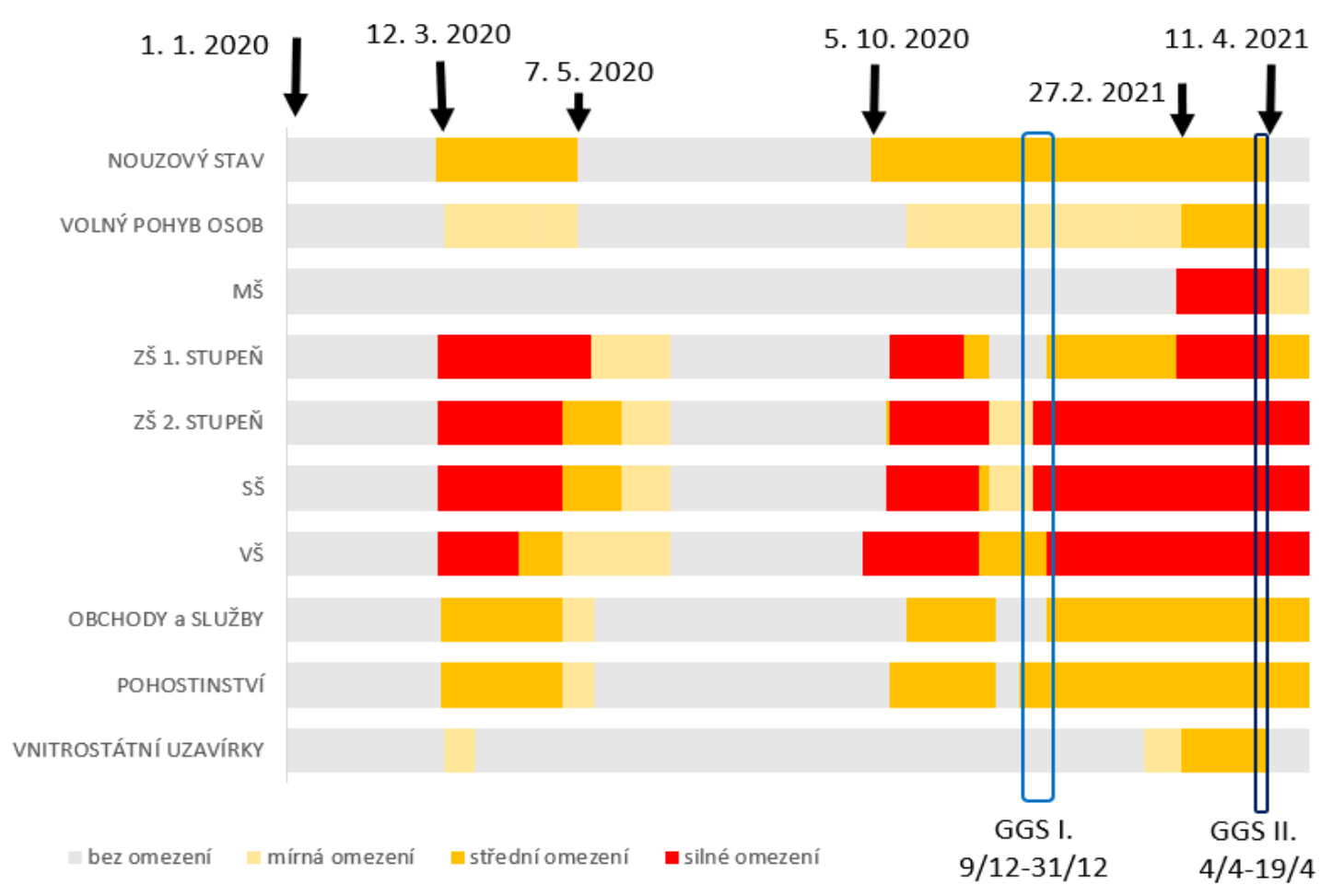
- **jak se nové nároky na péči o děti v průběhu pandemie odrazily na způsobu zajištění péče a dělbě péče mezi partnery**
- **důraz na otázku zapojení mužů do zajištění péče v průběhu 3 velkých lockdownů**
- **otázka vlivu flexibility pracovních podmínek partnerů**
- **bezprecedentní situace ohledně nároků na péči na pozadí:**
 - **genderově konzervativního dělení rolí v rodině:** silně rozšířený model rodiny s jedním živitelem v době, kdy jsou děti malé, naopak model dvoupříjmové domácnosti, dominantně s oběma rodiči pracujícími na plný úvazek u předškolních a mladších školních dětí
 - **feminizace vybraných profesí,** primárně ve zdravotnictví, sociální péči a školství, na které byly od počátku pandemie kladeny specifické požadavky a jejichž zapojení do péče a vzdělávání v nových podmínkách bylo klíčové.

Data

- výzkum **Současná česká rodina - součást mezinárodního Generations and Gender Programme (GGP)**
- **ženy a muži ve věku 18-69 let**
- **prosinec 2020 – „covid-pilot“ – on-line dotázáno 1313 mužů a žen ve věku 18-69 let (kvótní znaky pohlaví a věk)**
 - **opětovné dotázání duben 2021 → panel 1187 osob**

Analýza – na podsouboru 416 respondentek/respondentů, kteří žijí v heterosexuálním partnerství s partnem/kou a ve společné domácnosti je zároveň alespoň jedno dítě mladší 14 let

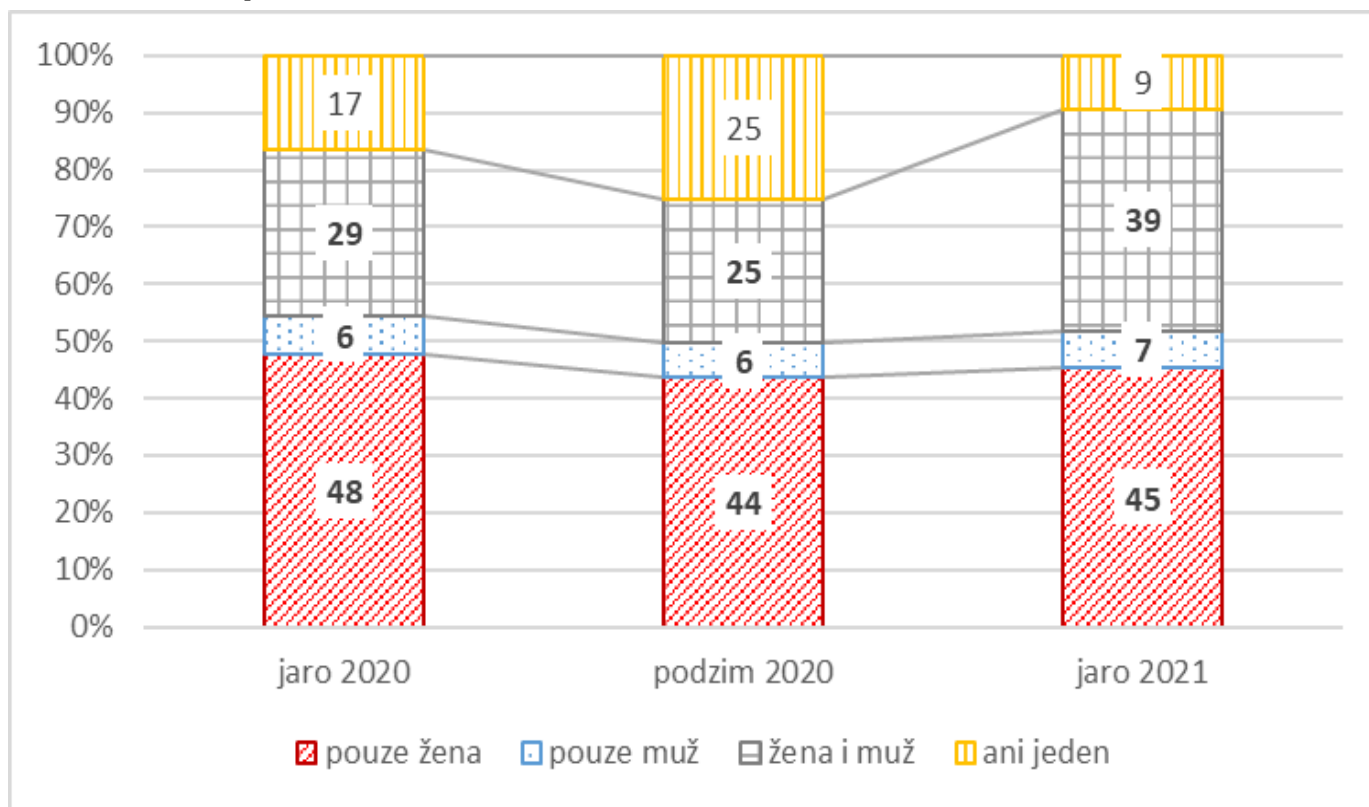
Platná protipandemická opatření a datace sběru dat používané studie Současná česká rodina

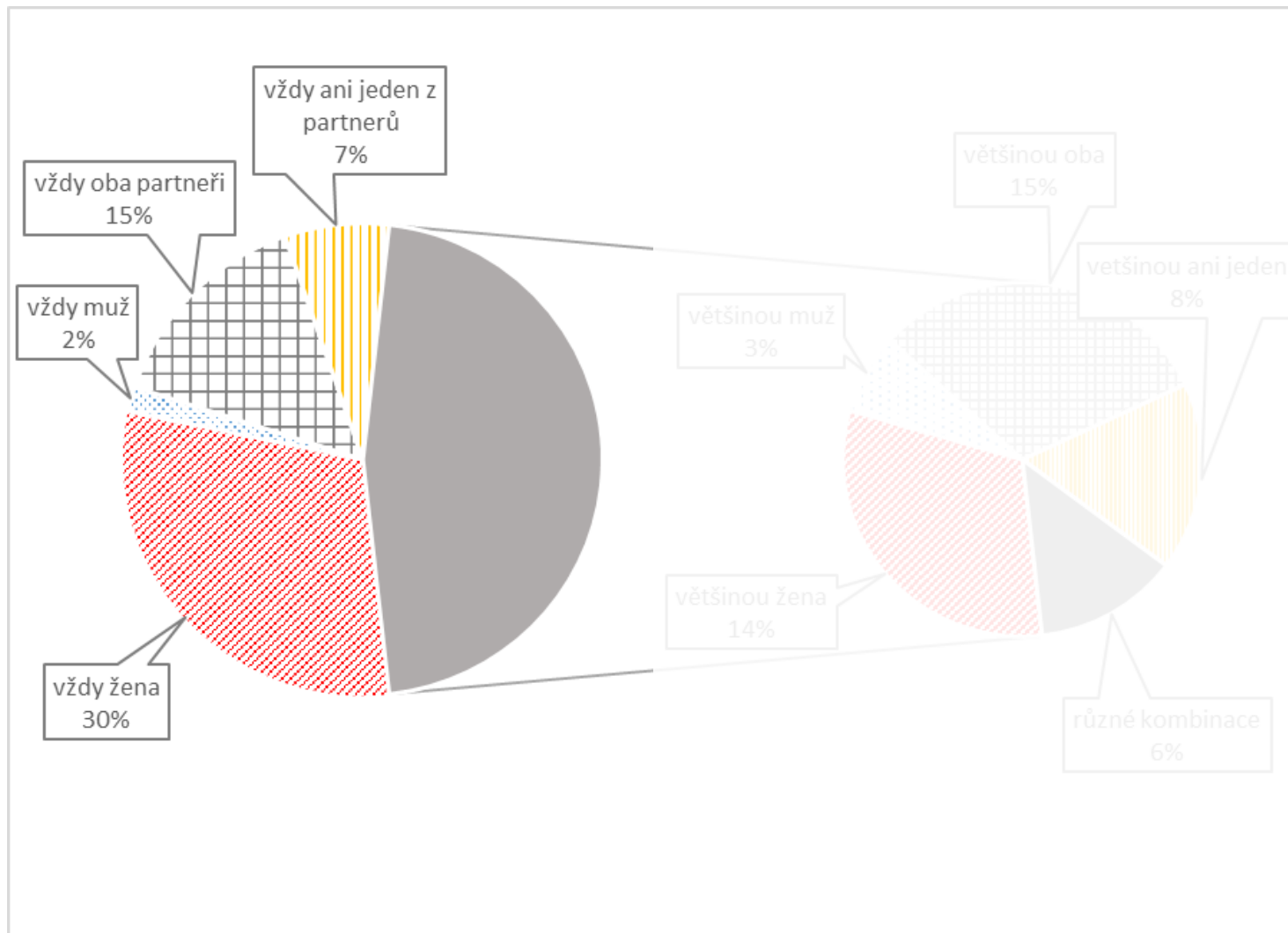
Zdroj: Slabá, J. 2022. Vládní boj proti pandemii: přehled opatření vydaných v souvislosti s pandemií onemocnění covid-19 v Česku v letech 2020 a 2021. Demografie, 64(2): 175–196

Úplné rodiny s alespoň 1 dítětem mladším 14 let:

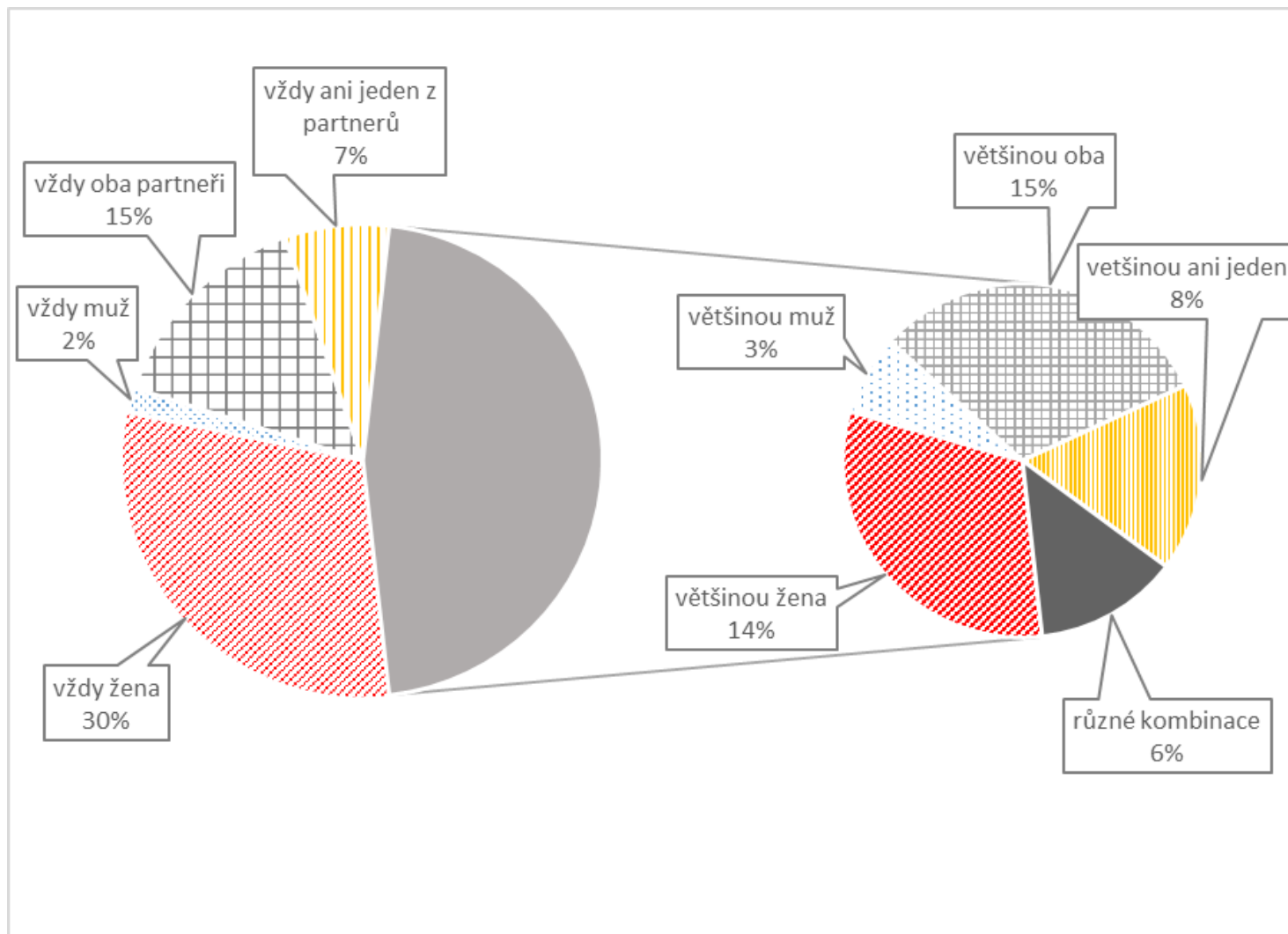
Zajištění celodenní péče o děti v době lockdownů (tj. omezení/uzavření školských zařízení)

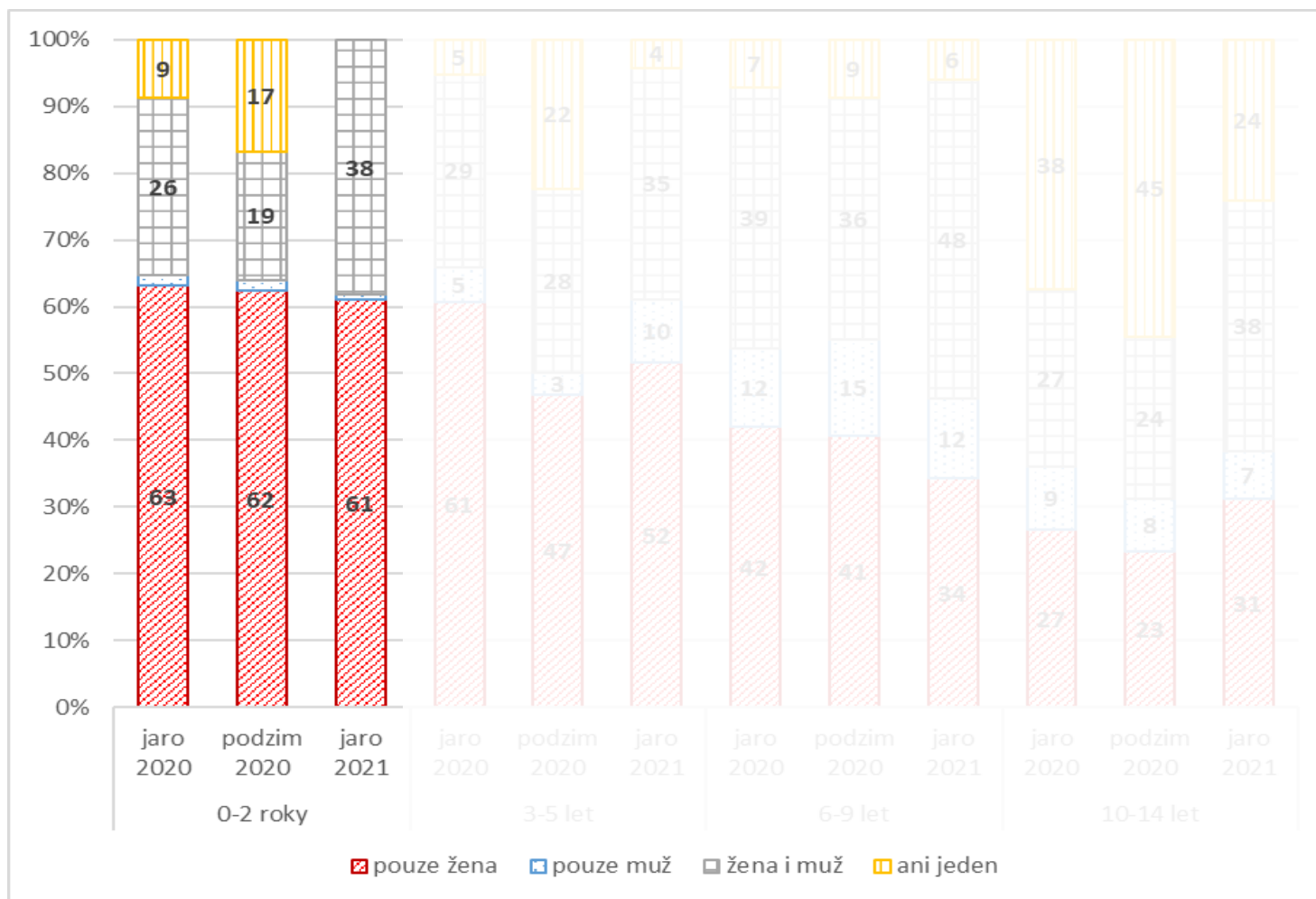
Stabilita způsobu zajištění péče napříč časem:

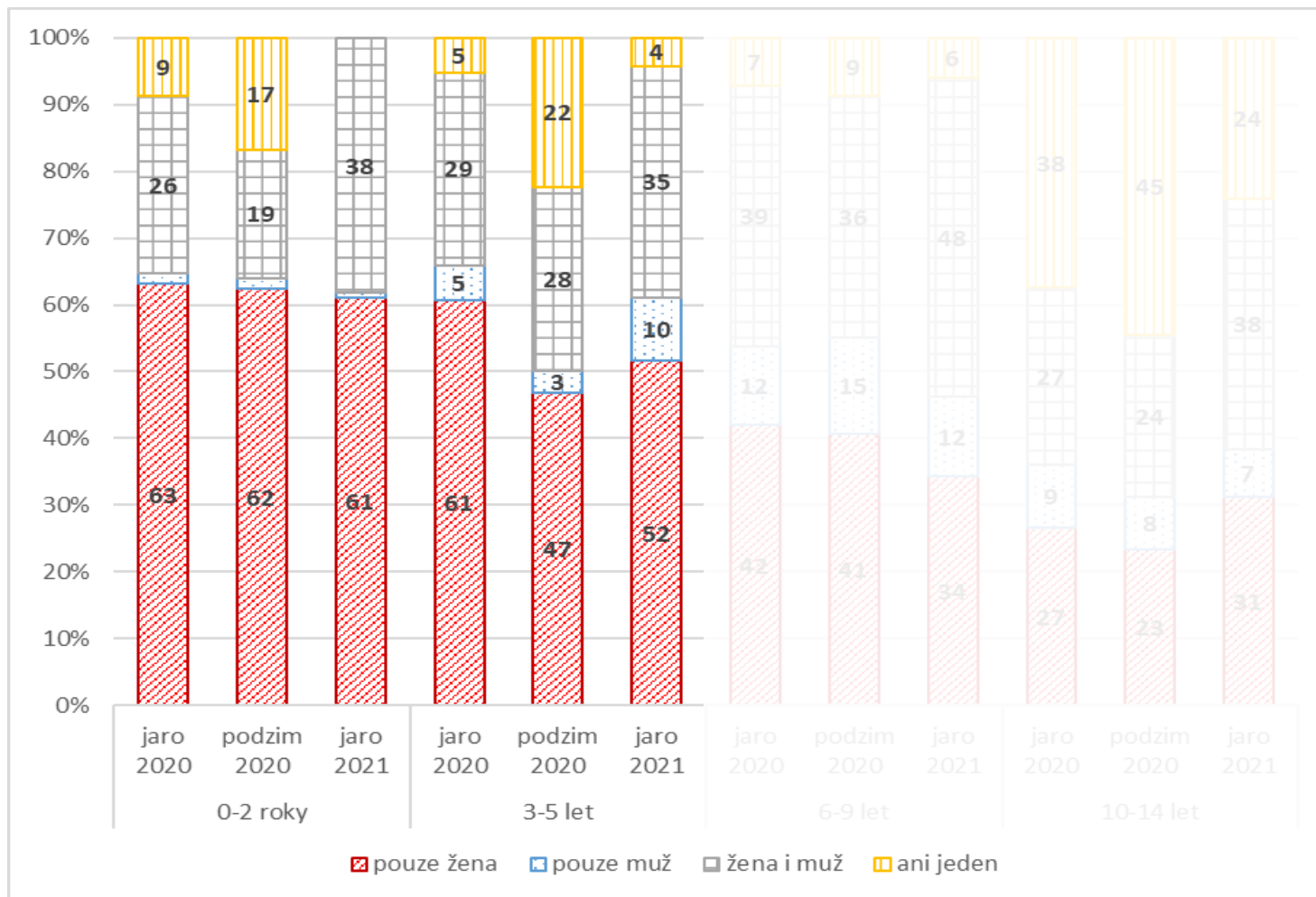
Stabilita způsobu zajištění péče napříč časem:

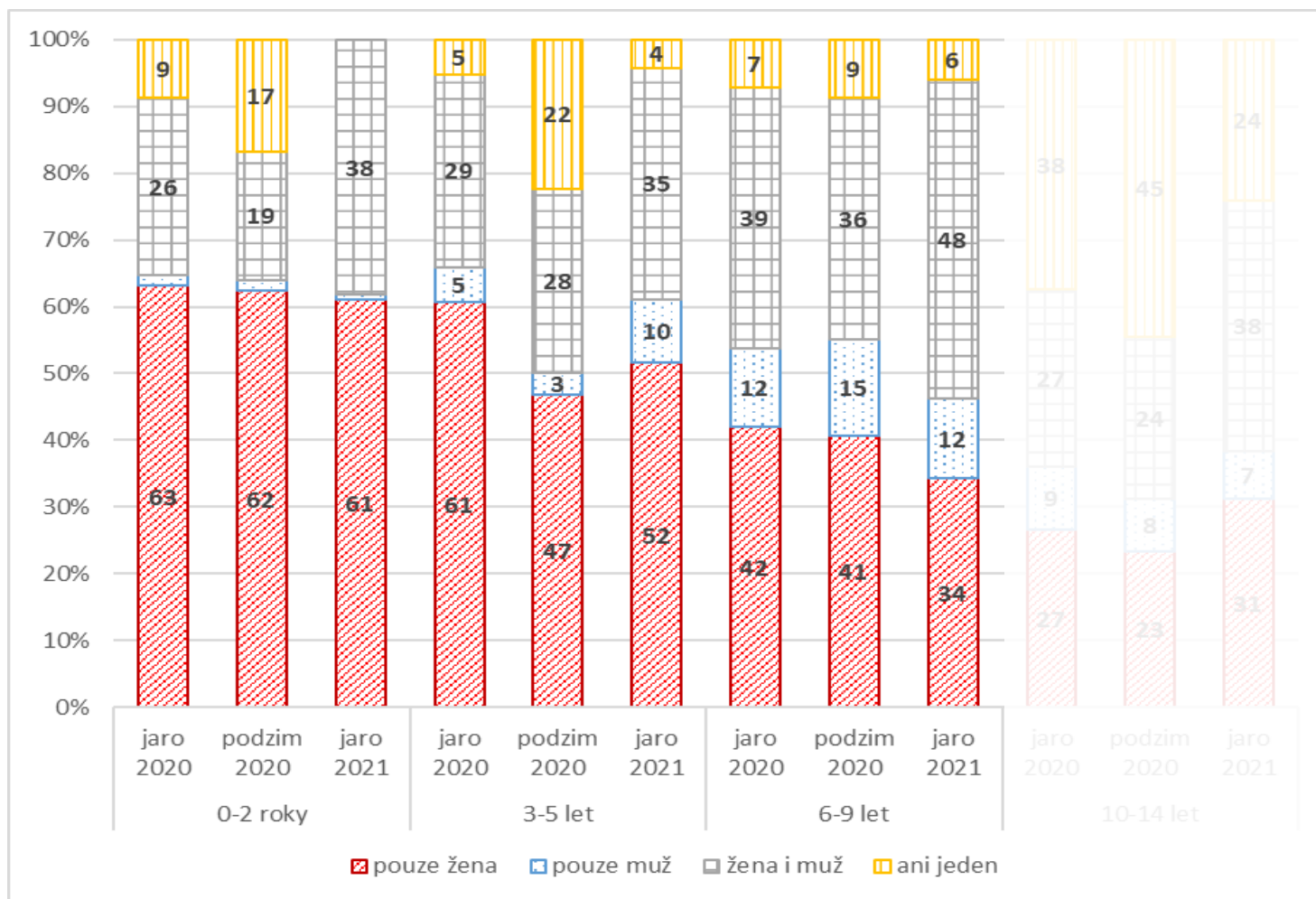
Zajištění celodenní péče o děti v době lockdownů podle věku nejmladšího dítěte v domácnosti

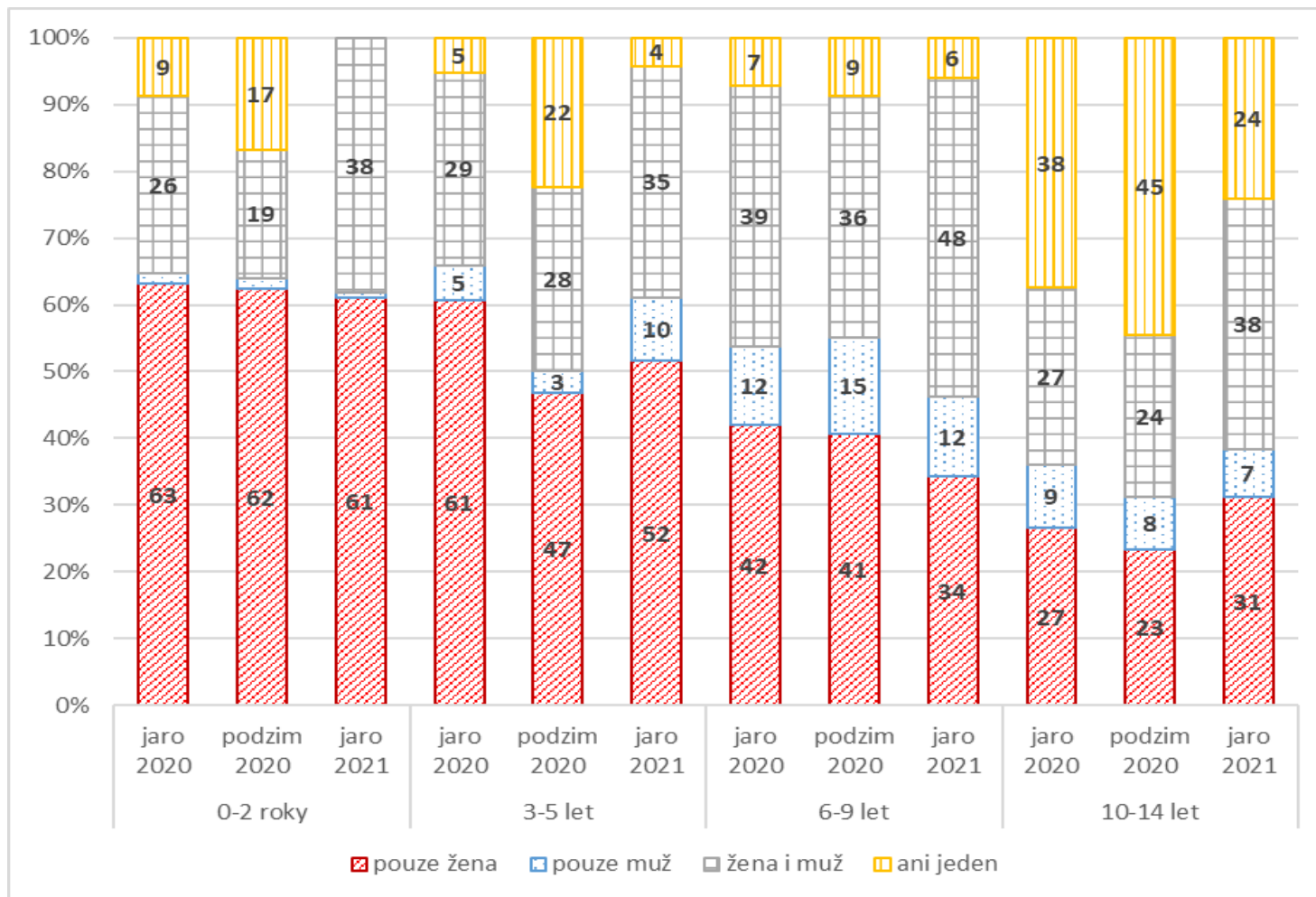
Zajištění celodenní péče o děti v době lockdownů podle věku nejmladšího dítěte v domácnosti

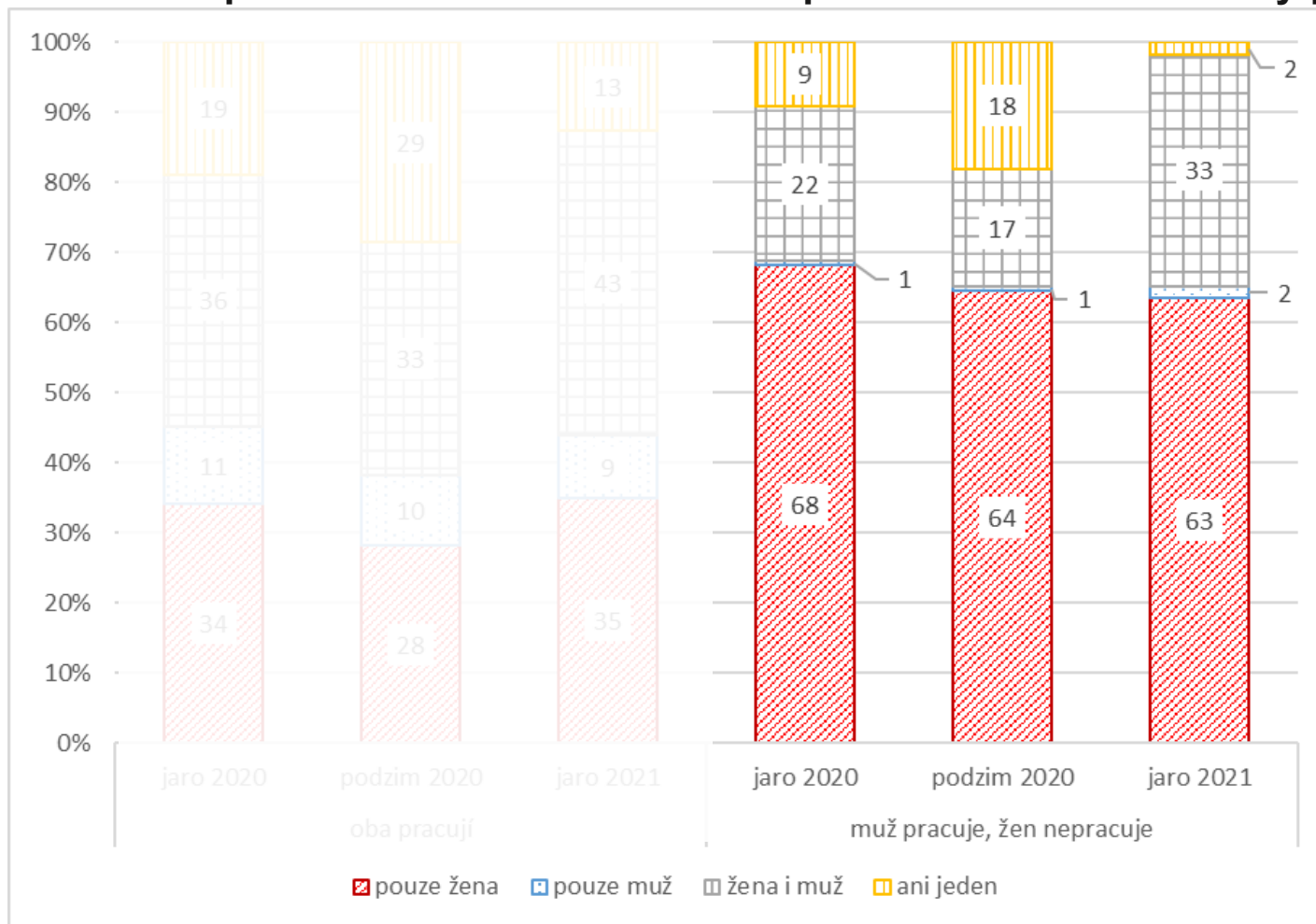
Zajištění celodenní péče o děti v době lockdownů podle věku nejmladšího dítěte v domácnosti

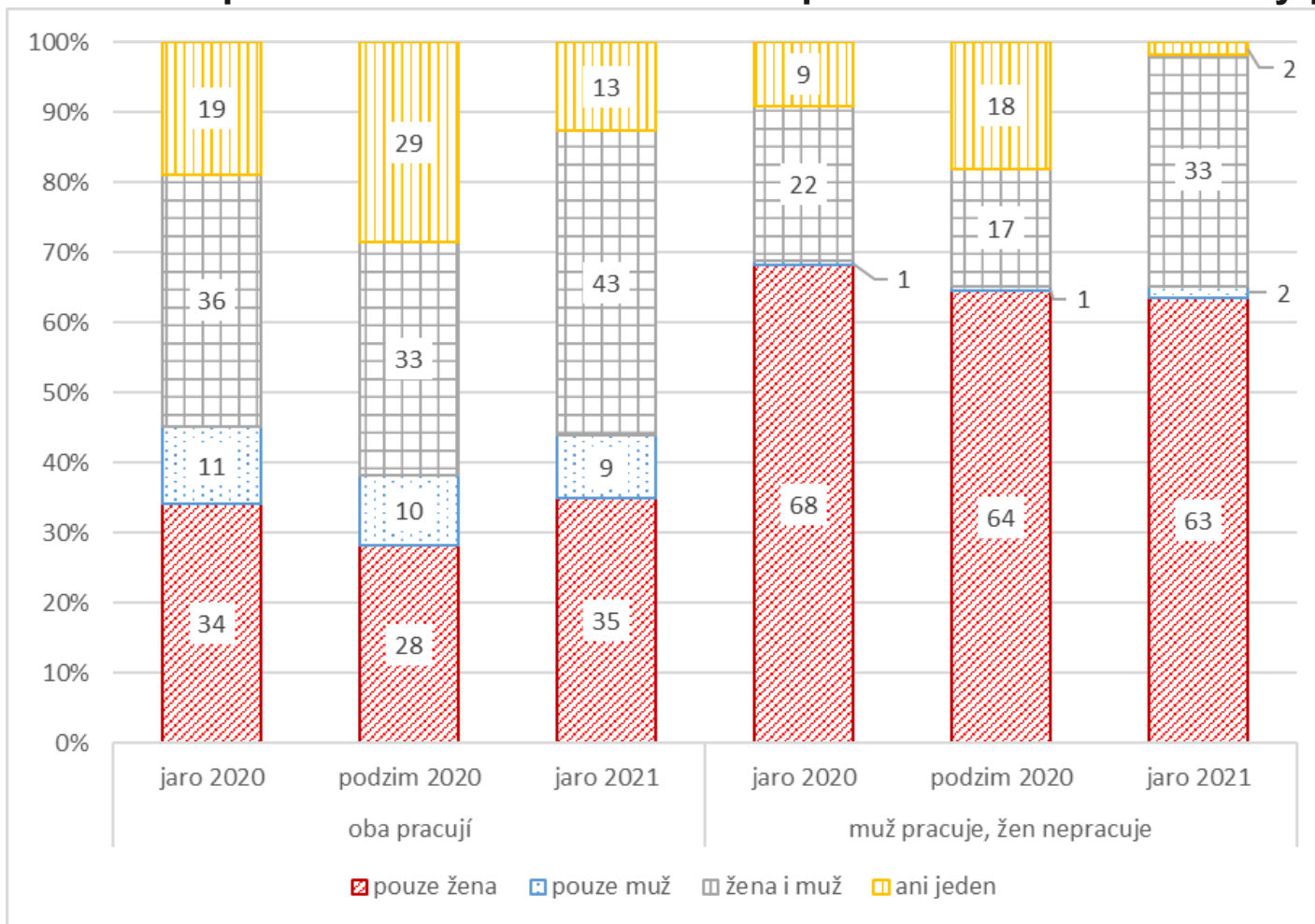
Zajištění celodenní péče o děti v době lockdownů podle věku nejmladšího dítěte v domácnosti

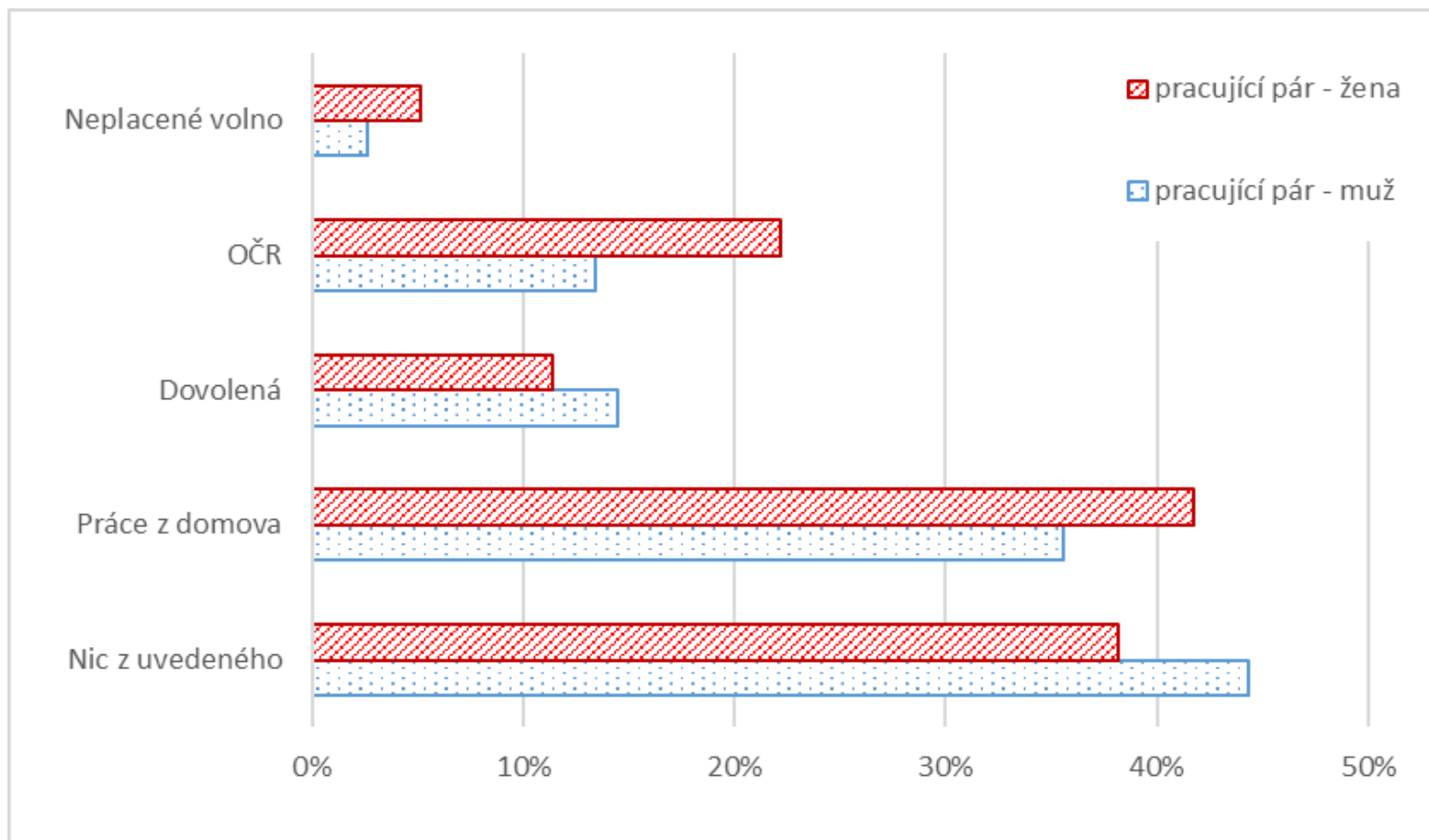
Zajištění celodenní péče o děti v době lockdownů podle ekonomická aktivity partnerů

Zajištění celodenní péče o děti v době lockdownů podle ekonomická aktivity partnerů

Způsoby kombinace práce a péče v domácnostech se dvěma pracujícími partnery, jaro 2021

Šance, že celodenní péči o děti s době lockdownů zajišťovala pouze žena:

	JARO 2020			PODZIM 2020			JARO 2021		
	B	Exp B	sign.	B	Exp B	sign.	B	Exp B	sign.
Věk ženy (spojitá)	-0.055	0.95	0.015	-0.063	0.94	0.005	-0.032	0.97	0.144
Nejvyšší dokončené vzdělání ženy			0.096			0.380			0.631
základní/ střední bez maturity	1.141	3.13	0.074	0.863	2.37	0.174	0.515	1.67	0.403
střední s maturitou (ref.)		1			1			1	
vysokoškolské vč. VOŠ	-1.164	0.31	0.037	-0.586	0.56	0.280	-0.485	0.62	0.369
Vzdělanostní homogamie			0.055			0.199			0.843
muž i žena stejné vzdělání (ref.)		1			1			1	
muž vyšší vzdělání než žena	-0.514	0.60	0.598	-0.548	0.58	0.374	-0.285	0.75	0.637
žena vyšší vzdělání než muž	1.458	4.30	0.030	1.151	3.16	0.082	0.373	1.45	0.562
Ekonomická aktivita páru			0.001			0.000			0.000
oba pracující		1			1			1	
muž pracující, žena nepracující	1.060	2.89	0.000	1.423	4.15	0.000	0.935	2.55	0.001
jiná	-0.182	0.83	0.748	0.072	1.07	0.898	-1.153	0.32	0.064
N	412						408		

Bez efektu: počet dětí v domácnosti, věk nejmladšího dítěte, vzdělání muže, typ partnerství (NS, manželství).

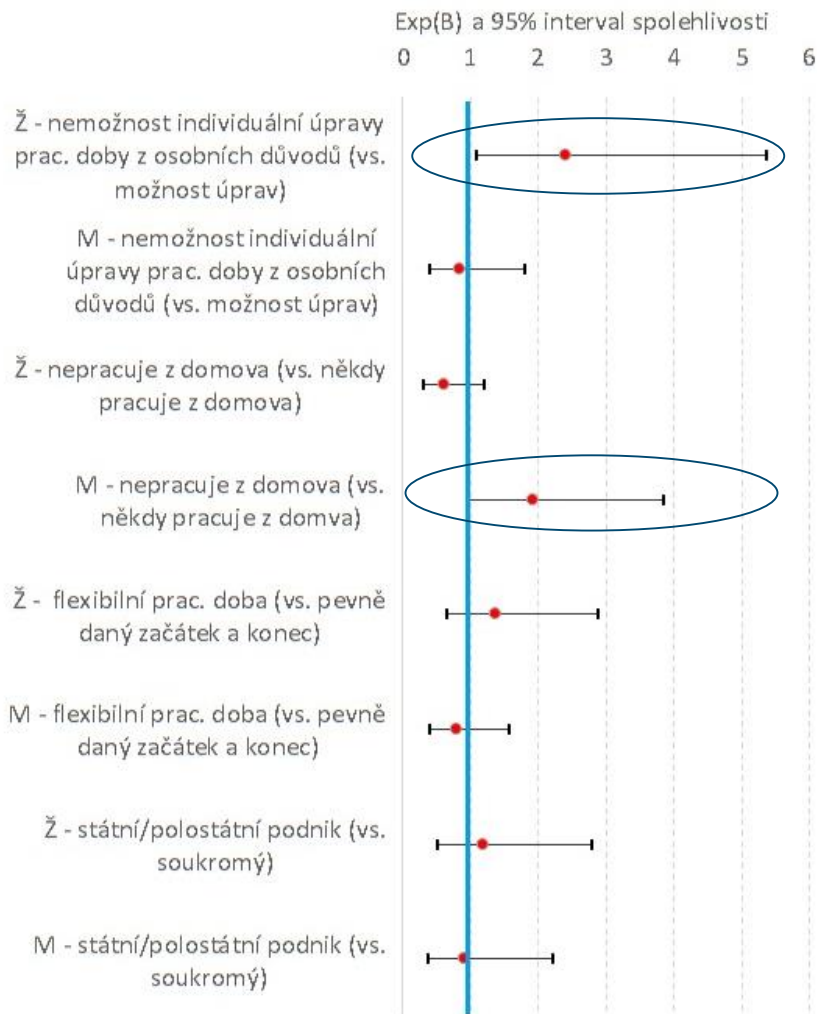
Šance, že celodenní péči o děti s době lockdownů zajišťovala pouze žena:

	JARO 2020			PODZIM 2020			JARO 2021		
	B	Exp B	sign.	B	Exp B	sign.	B	Exp B	sign.
Věk ženy (spojitá)	-0.055	0.95	0.015	-0.063	0.94	0.005	-0.032	0.97	0.144
Nejvyšší dokončené vzdělání ženy			0.096			0.380			0.631
základní/ střední bez maturity	1.141	3.13	0.074	0.863	2.37	0.174	0.515	1.67	0.403
střední s maturitou (ref.)		1			1			1	
vysokoškolské vč. VOŠ	-1.164	0.31	0.037	-0.586	0.56	0.280	-0.485	0.62	0.369
Vzdělanostní homogamie			0.055			0.199			0.843
muž i žena stejné vzdělání (ref.)		1			1			1	
muž vyšší vzdělání než žena	-0.514	0.60	0.598	-0.548	0.58	0.374	-0.285	0.75	0.637
žena vyšší vzdělání než muž	1.458	4.30	0.030	1.151	3.16	0.082	0.373	1.45	0.562
Ekonomická aktivita páru			0.001			0.000			0.000
oba pracující		1			1			1	
muž pracující, žena nepracující	1.060	2.89	0.000	1.423	4.15	0.000	0.935	2.55	0.001
jiná	-0.182	0.83	0.748	0.072	1.07	0.898	-1.153	0.32	0.064
N	412						408		

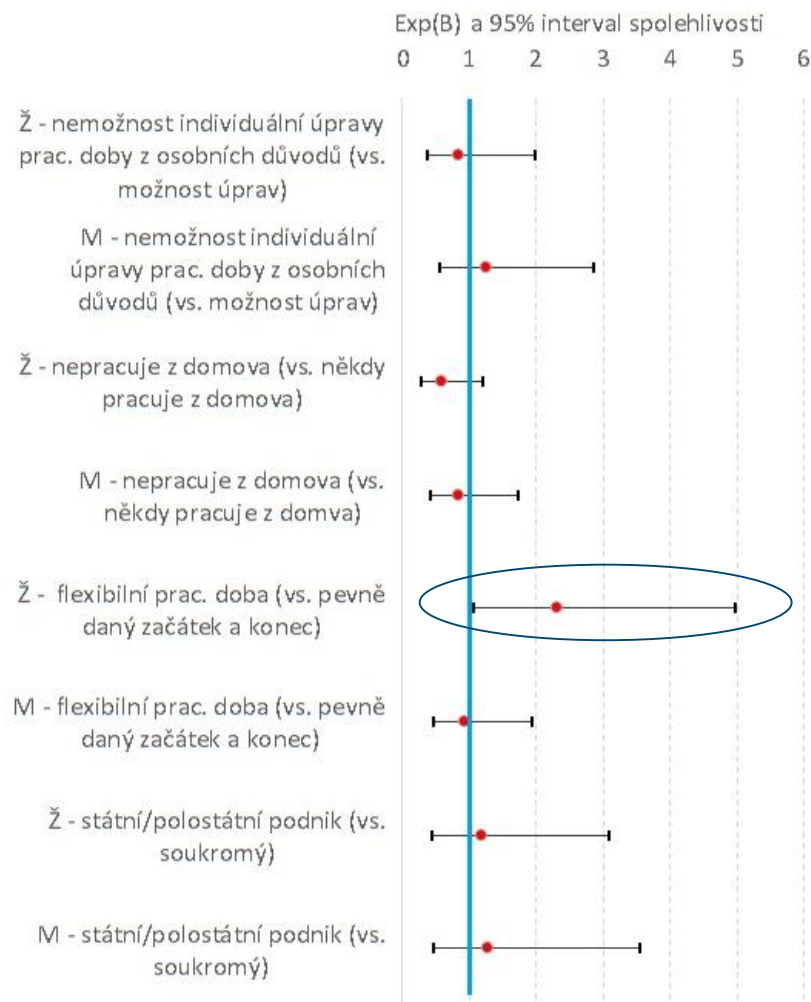
Bez efektu: počet dětí v domácnosti, věk nejmladšího dítěte, vzdělání muže, typ partnerství (NS, manželství).

Vliv pracovních podmínek na šance zajištění péče pouze ženou – ek. aktivní páry:

Jaro 2020

Podzim 2020

Děkuji za pozornost

Více o výzkumu Současná česká rodina na:

<https://gqp-cz.fss.muni.cz/>